

DE ZANDMOTOR

VAN ZAND NAAR LAND

VOORWOORD

De provincie Zuid-Holland is één van de dichtstbevolkte gebieden ter wereld. Het ligt grotendeels onder zeeniveau. Met het veranderende klimaat komt van verschillende kanten steeds meer water op ons af. Daarom zijn we de zwakke plekken in de kust nu aan het versterken.

Maar we kunnen en willen méér. We staan voor de uitdaging om ook op lange termijn droge voeten te houden. Daarnaast is de ruimte voor natuur en recreatie schaars, terwijl dit juist zo belangrijk is om het leefklimaat in de drukke Randstad te verbeteren. We kijken ver vooruit en willen juist in tijden van economische crisis investeren in duurzame kustversterking en innovatie.

Dit doen we met de aanleg van een Zandmotor voor de Delflandse kust. De Zandmotor versterkt de kust met hulp van de natuur. Er ontstaat een breder strand en duingebied: een belangrijke

aanvulling voor de natuur- en recreatiemogelijkheden, terwijl het karakter van het gebied behouden blijft.

Nergens ter wereld is dit principe van 'bouwen met de natuur' op deze schaal toegepast. Door de kennis en kunde over de Zandmotor ook internationaal in te zetten kunnen we de positie van de Nederlandse watersector versterken.

Wij beseffen heel goed dat het project onzekerheden met zich meebrengt. Het Projectbureau Pilot Zandmotor Delflandse kust (Rijkswaterstaat, de Provincie Zuid-Holland en onze samenwerkingspartners) treft daarom voorbereidingen om straks snel op onverwachte situaties te kunnen inspelen. Daarnaast zijn we met vele betrokkenen in overleg om de overlast voor mensen die in het gebied wonen, werken of recreëren zoveel mogelijk te beperken.

Medio december leggen we de eerste lading zand voor de kust. En daar zijn we trots op.

Ineke van de Hee
HID Rijkswaterstaat Dienst Zuid-Holland

Lenie Dwarshuis-van de Beek
Gedeputeerde Water van de provincie Zuid-Holland

OVER DE ZANDMOTOR

Kustversterking in Nederland bestaat uit het periodiek aanbrengen van een grote hoeveelheid zand (suppletie), zo nodig in combinatie met het verhogen, verbreden en/of verstevigen van dijken en duinen. De Zandmotor biedt een kans om de kust voor nog langere tijd veilig te houden.

Bij de Zandmotor wordt in één keer bijna 20 miljoen kuub zand voor de kust neergelegd, in de vorm van een haak. Dit zand verspreidt zich door golven, wind en stroming langs de Zuid-Hollandse kust. Zo laten we de zee het zware werk doen. Dit principe noemen we 'bouwen met de natuur'.

De aanleg van de Zandmotor voor de Delflandse kust is een pilot. De kennis die we opdoen over deze duurzame manier van kustversterking gebruiken we bij toekomstige projecten langs de Nederlandse kust. Of in het buitenland.

Na 15 á 20 jaar zal de haakvorm van de Zandmotor geheel verdwenen zijn. Wat wél blijft is de extra ruimte die de Zandmotor oplevert voor natuur en recreatie: bredere duinen, een breder strand en een sterke kust.

GOED VOORBEREID

De Zandmotor biedt unieke kansen, maar brengt ook onzekerheden met zich mee. Ondanks uitgebreide berekeningen kunnen er onverwachte ontwikkelingen optreden na aanleg van de Zandmotor: bijvoorbeeld sterkere stromingen of veranderingen in het grondwaterpeil. Daarom zal Projectbureau Pilot Zandmotor Delflandse Kust precies in de gaten houden wat er onder en boven water

gebeurt. Het projectbureau is voorbereid om snel actie te kunnen ondernemen bij onverwachte situaties. Samen met de reddingsbrigades en de beheerders van het gebied (Zuid-Hollands Landschap en het Hoogheemraadschap van Delfland) zijn risico's en oplossingen in kaart gebracht. Voor onverwachte situaties is voldoende budget gereserveerd.

ZO WERKT HET

Het streven is om half december met de werkzaamheden te beginnen: de 'eerste plons'. Een groot schip, een sleepopperzuiger, zuigt 10 kilometer uit de kust zand uit de bodem van de Noordzee. Het zand wordt eerst in zee gespoten: dit heet een onderwatersuppletie. Vervolgens kan het

werk aan de haak beginnen. Bulldozers en graafmachines verplaatsen het zand zó, dat er een schiereiland in de vorm van een haak ontstaat, met een duinmeer. Tijdens de werkzaamheden, die een aantal maanden duren, is het gebied afgesloten.

Aanleg: een haak, wijzend naar het noorden

Golven, wind en zeestroming verplaatsen het zand. Het schiereiland verandert geleidelijk van vorm.

5 jaar later: de haakvorm verdwijnt

Met de jaren zal het zand zich noord- en zuidwaarts verspreiden. De precieze vorm en de diepte van het duinmeer of de lagune zijn afhankelijk van het weer.

10 jaar later: het zand vindt zijn eigen weg.

20 jaar: de Zandmotor is volledig opgegaan in een breder strand en nieuwe duinen.

NATUUR EN RECREATIE

Zodra het zand op de juiste plek ligt starten de beheerders met het inrichten van de Zandmotor. De inrichting van het gebied is zo natuurlijk en flexibel mogelijk. Zo ontstaat er een gebied waar bezoekers direct kunnen recreëren, zoals wandelen, zwemmen of surfen. Regelmatige bezoekers zullen merken dat de vorm van de Zandmotor langzaam verandert.

De inrichting van het gebied is dynamisch: het moet kunnen meebewegen met de veranderende vorm. Zo blijft het gebied bruikbaar en veilig voor bezoekers. Belangrijk is wel dat het gebied niet te druk wordt, want ook dieren en planten moeten de ruimte krijgen. Er komen geen strandpaviljoens, wel een uitkijkpunt of informatiecentrum. Woningen en windmolens zijn uitgesloten.

METEN IS WETEN

Er valt nog niet precies te zeggen hoe het zand en de stromingen zich zullen gedragen. Daarom houdt Projectbureau Pilot Zandmotor Delflandse kust het hele gebied voortdurend in de gaten met camera's, meetapparatuur en extra

strandwachten. Zo kunnen we snel ingrijpen bij onverwachte situaties. De verzamelde gegevens leveren ook waardevolle lessen op over bouwen met de natuur en kunnen gebruikt worden voor toekomstige projecten in binnen- en buitenland.

DE ZANDMOTOR VOLGEN?

NIEUWSBRIEF

De komende tijd zal steeds meer bekend worden over de aanleg en de inrichting van de Zandmotor. Wilt u op de hoogte gehouden worden? Meldt u dan aan voor de nieuwsbrief. Dit kan via de website www.kustvisiezuidholland.nl of stuur een mail naar: zandmotor@kustvisiezuidholland.nl.

WEBSITE

Op de website brengt het projectbureau regelmatig verslag uit van de aanleg en het daarop volgende beheer. Hier kunt u ook de planning en informatie over de lopende procedures vinden.

zandmotor@kustvisiezuidholland.nl
www.kustvisiezuidholland.nl

PROJECTBUREAU PILOT ZANDMOTOR DELFLANDSE KUST

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met het projectbureau.

Postbus 5807
2280 HV Rijswijk

Lange Kleiweg 34
2288 GK Rijswijk

September 2010

DE ZANDMOTOR

VAN ZAND NAAR LAND

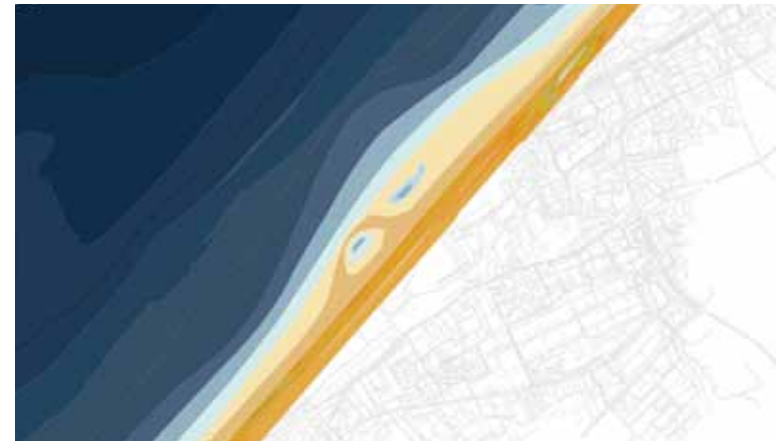
0 JAAR

5 JAAR

10 JAAR

20 JAAR